

DEN LANDSDÆKKENDE AKUTLÆGEHELIKOPTERORDNING

FORSKNINGSSTRATEGI
2021 – 2026

FORSKNING OG UDVIKLING – HVOR TIDEN ER AFGØRENDE

INDHOLD

Indledning	1
Formål	1
Prioriterede forskningsområder	1
Etik.....	1
Samarbejde/netværk	2
Anvendelse af ALH-data	2
Omsætning og formidling	2
Organisering	3
Økonomi	3

INDLEDNING

Denne forskningsstrategi udgør den overordnede ramme for forskning i regi af Den Landsdækkende Akutlægehelicopterordning – herefter kaldet ALH.

ALH har, siden ordningens start i 2014, udviklet og understøttet forskning i akutlægehelicopternes indsats på det præhospitale område. I 2021 er organiseringen omkring dette arbejde blevet styrket med etablering af et femårigt professorat.

Forskningsstrategien operationaliseres med konkrete forskningsprojekter samt ved at udvikle og understøtte samarbejde og netværksdannelse både nationalt og internationalt.

FORMÅL

Forskningen skal skabe forbedret behandling for patienterne og evidensbaseret drift af akutlægehelicopterne ved at igangsætte og medvirke til kliniske forskningsprojekter af høj standard med såvel national som international interesse og samarbejde.

Forskningen kan endvidere føre til nye og bedre diagnostiske metoder og behandlinger, bedre og mere sammenhængende og tidsoptimale patientforløb, færre komplikationer, samt større patienttilfredshed og belyse en evt. samfundsøkonomisk betydning ved at undersøge optimeret ressourceudnyttelse.

Formålet med forskning i regi af ALH er, at:

1. optimere patientens overlevelse og tilstand fra akut sygdom eller tilskadekomst til udskrivelse fra hospitalet,
2. fremme forståelsen af akutte tidskritiske tilstande,
3. undersøge og videreudvikle ALH i præhospital kontekst,
4. undersøge nyt medicoteknisk udstyr og nye medicinske behandlinger i det præhospitale område.

PRIORITEREDE FORSKNINGSSOMRÅDER

Forskningsstrategien for ALH omfatter det tidsmæssige forløb fra 112-alamering, til patienten udskrives fra hospitalet, primært i relation til akutlægehelicopternes indsats og sekundært for det præhospitale område.

Strategien er defineret ved følgende forskningsområder:

- Studier med høj videnskabelig kvalitet, der involverer den præhospitale indsats
- Studier med bred samarbejdsflade af høj kvalitet
- Kliniske studier, som involverer den præhospitale indsats, der kortlægger effekt af den samlede sundhedsfaglige indsats – vurderet på patientforløb og outcome
- Udvikling og afprøvning af medicin og/eller medicoteknisk udstyr præhospitalt
- Uddannelse og træning i præhospital behandling

ETIK

Alle forskningsprojekter gennemføres i henhold til god klinisk praksis og skal være omfattet af Helsinki II Deklarationen. Hvor det er relevant, skal projekterne endvidere godkendes af den Regionale Videnskabsetiske Komité, Datatilsynet, Lægemedicinstyrelsen og andre relevante

myndigheder. Projekter skal som udgangspunkt registreres på relevante online hjemmesider såsom clinicaltrials.gov og/eller EudraCT.

Alle projekter planlægges og gennemføres under hensyntagen til driften og patienterne.

SAMARBEJDE/NETVÆRK

Forskningen skal bidrage til samarbejde mellem de enheder, forskergrupper og netværk, som er involveret i den præhospitale forskning både nationalt og internationalt. Samarbejdet på tværs af regionerne skal understøtte et landdækkende perspektiv i forskningen. Dette samarbejde kan være i meget bred forstand mellem forskellige specialer og lokaliteter eller begrænset til akutspecialet i det præhospitale miljø.

Samarbejdet søges udviklet og vedligeholdt gennem konkrete projekter og ved at fremme samarbejde og netværksdannelse med relevante partnere; virksomheder, institutioner og nationale samt internationale præhospitale organisationer og forskningsinstitutioner.

Der arbejdes på etablering af et solidt samarbejde specielt på skandinavisk basis, da de præhospitale tjenester i høj grad er sammenlignelige. Herudover vil der være ønske om at etablere tæt samarbejde med andre internationale akutlægehelikoptertjenester.

Forskningen knyttet til ALH skal være internationalt anerkendt inden for det præhospitale område, specielt i relation til akutlægehelikopterne og skal bidrage til, at Danmark kan betragtes som en attraktiv forskningspartner, der aktivt kan bidrage til udvikling af klinisk praksis og akutlægehelikopterordningen.

ANVENDELSE AF ALH-DATA

ALH har en omfattende database med data vedrørende akutlægehelikopternes indsats, og disse data kan udleveres i forbindelse med relevante forskningsprojekter. Ved udlevering af data er datatilsynets (eller tilsvarende lokale myndigheds) bestemmelser gældende, og der skal foreligge en plan for formål, hypotese, analyse, samt formidling af resultater i form af videnskabelige artikler i nationale eller internationale tidsskrifter og andre fora.

Alle projekter, hvor data fra helikopteren spiller en substantiel rolle, skal have tilknyttet en samarbejdspartner med affiliering til Den Landsdækkende akutlægehelikopterordning. Derudover skal alle projekter og publikationer, der benytter data fra ALH påpege dette i metodeafsnittet eksempelvis med teksten: "Data er indsamlet af Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning".

Forfatterskab skal til enhver tid overholde Vancouver kriterierne.

OMSÆTNING OG FORMIDLING

Et af succeskriterierne for gode forskningsprojekter er et velfungerende samspil mellem de involverede sundhedsfaglige professioner og medicinske specialer. Det er derfor essentielt, at den forskning, der udvikles, er målrettet en tværfaglig og tværsektoriel virkelighed.

Det påhviler den enkelte forsker at gøre sine forskningsresultater tilgængelige for offentligheden samt at fremlægge dem i overensstemmelse med almindelige videnskabelige principper og undgå fortegnede eller ufuldstændige fremstillinger.

Alle projekter, der er støttet af ALH, skal søges publiceret i peer reviewed tidsskrifter.

ORGANISERING

Forskningen i regi af ALH bør støtte og samarbejde med andre etablerede forskningsmiljøer på det præhospitale område for at udnytte de synergieffekter, der ligger heri.

Den overordnede forskningsorganisering i ALH består af et femårigt professorat samt et tværregionalt forskningsudvalg. Herudover indbefatter strategien også rekruttering af forskningsårs-studerende, yngre læger og paramedicinere, ph.d.-studerende og tilknyttede postdoc/seniorforskere.

Professorat

Formålet med professoratet er at styrke og udvikle avanceret præhospital akutmedicin i relation til akutlægehelikoptertjeneste, således at akut syge og tilskadekomne patienter kan få den bedst mulige behandling.

Samtidig skal der sættes fokus på at sikre et stærkt samarbejde på tværs af faggrupper, og sektorer, og professoratet skal medvirke til at facilitere samarbejde på tværs af alle fem regioners forskningsmiljøer for at sikre et nationalt perspektiv i forskningen. Derudover skal professoratet medvirke til at udvikle et strategisk og praktisk samarbejde på skandinavisk basis samt et tæt samarbejde andre internationale forskningsmiljøer og akutlægehelikoptertjenester.

Forskningsudvalg

Styregruppen for ALH har nedsat et tværregionalt forskningsudvalg, der er ansvarlig for udmøntningen af forskningsstrategien. Forskningsudvalget træffer alle overordnede beslutninger om anvendelse af ordningens forskningsmidler, udlevering af data og projektansøgninger samt skal understøtte det præhospitale netværk i Danmark.

Professoren ved Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning er formand for forskningsudvalget, og den ledende overlæge for helikopterordningen er fast medlem af udvalget. De fem regioner udpeger hver én repræsentant, som fast medlem af forskningsudvalget. Derudover kan der udpeges 3-5 repræsentanter blandt de tilknyttede helikopterlæger, og der kan på ad hoc basis tilknyttes forskningsaktive repræsentanter.

Sekretariatet for Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning sekretariatsbetjener forskningsudvalget.

ØKONOMI

Der er afsat en årlig økonomisk ramme på 1.200.000 kr. (2016-prisniveau) til fordeling mellem projekter baseret på forskningsstrategien. Finansiering i øvrigt søges skaffet via såvel offentlige som private fondsmidler.